

คู่มือ

การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชน
เพื่อป้องกันการกระทำความผิด
และตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
ด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์

บทนำ

คู่มือการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์ ฉบับนี้ เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นภายใต้การศึกษาวิจัยเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนา เครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิดและตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์” โดยได้รับการสนับสนุน บประมาณจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

การจัดทำคู่มือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรขององค์กรของ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกัน อาชญากรรมในชุมชน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจมวลชนสัมพันธ์ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจหรือศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เป็นต้น สามารถนำแนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกัน การกระทำ ความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคม ออนไลน์ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในด้านการ ป้องกันอาชญากรรมให้กับเยาวชนเพื่อป้องกันมิให้เยาวชนเข้าไปมีส่วน เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดและตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้คู่มือทุกท่าน หากมีข้อบกพร่องประการใด คณะผู้วิจัยขอน้อมรับคำแนะนำเพื่อนำไปพัฒนา ให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

พันตำรวจโทวิชิต อาษากิจและคณะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	2
สารบัญ	3
แนวทางการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้	4
๑ การฝึกอบรมภาคทฤษฎี	5
▶ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนฯ	5
- ชั้นเตรียมการ	6
- ชั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่าย	11
- ชั้นฝึกอบรมแกนนำเครือข่าย	17
- ชั้นขยายเครือข่ายและสร้างคามยั่งยืน	22
▶ แนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายเยาวชนฯ	23
- ตัวอย่างการจัดกิจกรรมเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่าย	25
๑ การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ	28
▶ การอบรมเชิงปฏิบัติเพื่อเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย	28
บทสรุป	29
คำแนะนำการใช้คู่มือ	29
คณะผู้จัดทำ	30

แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสร้างและพัฒนา เครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วย กระบวนการสื่อสังคมออนไลน์

การถ่ายทอดองค์ความรู้การฝึกอบรมตามคู่มือฉบับนี้อาจดำเนินการผ่าน
การจัดการฝึกอบรมซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การฝึกอบรมในภาคทฤษฎี
และการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติ ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง 30 นาที

ภาคทฤษฎี (ใช้เวลาฝึกอบรมจำนวนทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง 30 นาที)

๑ การบรรยายขั้นตอนในกระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อ
ป้องกันการกระทำผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคม
ออนไลน์พร้อมภาพประกอบ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- ชั้นเตรียมการ 30 นาที
- ชั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่าย 30 นาที
- ชั้นฝึกอบรมแกนนำเครือข่าย 30 นาที
- ชั้นขยายเครือข่ายและสร้างคามยั่งยืน 30 นาที

๑ แนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายพร้อมยกตัวอย่าง 30 นาที

ภาคปฏิบัติ (ใช้เวลาฝึกอบรมจำนวนทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง)

การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์
ที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย

- วิธีการสร้างและใช้งานเพจเฟซบุ๊กเบื้องต้น 1 ชั่วโมง
- วิธีการสร้างช่องยูทูป 1 ชั่วโมง
- การสร้างไลน์กลุ่มแบบโอเพนแชท (Open chat) 30 นาที
- การสร้างบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) 30 นาที
- วิธีการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรม Canva 30 นาที
- วิธีการสร้างและใช้ Google Form สำหรับการรับสมัคร 30 นาที

สมาชิกเครือข่าย

การฝึกอบรมภาคทฤษฎี

บรรยายขั้นตอนในกระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

01

ขั้นเตรียมการ

- 1) หาแนวทางความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนที่จะนำมาเป็นเครือข่าย
- 2) จัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย
- 3) สร้างสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการรับสมัครเยาวชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่าย

02

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

- 1) การประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเยาวชนทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
- 2) จัดกิจกรรมสำหรับคัดเลือก “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

03

ขั้นฝึกอบรมแกนนำ

- 1) จัดการฝึกอบรมแกนนำเครือข่ายในลักษณะกิจกรรมค่ายฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 2) เปิดโอกาสให้แกนนำเยาวชนเครือข่ายออกแบบสื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชนและสื่อสร้างสรรค์นำร่อง

04

ขั้นขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย

- 1) มอบหมายให้แกนนำเครือข่ายประชาสัมพันธ์หาสมาชิกเครือข่ายเพิ่มเติม
- 2) จัดกิจกรรมเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย
- 3) ส่งมอบภารกิจของผู้ดูแลเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนในลักษณะ “รุ่นสู่รุ่น”
- 4) สร้างข้อตกลงความร่วมมือที่เป็นทางการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นเตรียมการ

1) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาเป็นเครือข่าย เช่น สถานศึกษา สภาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับต่าง ๆ เป็นต้นเป็นสิ่งสำคัญประการแรกของกระบวนการสร้างเครือข่ายเยาวชน เนื่องจาก การได้รับความร่วมมือดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานดังกล่าวอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความต่อเนื่องและยั่งยืนให้กับเครือข่ายได้อีกด้วย

แนวทางการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาเป็นเครือข่าย ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น เพื่อขออนุญาตเข้าไปทำกิจกรรมการสร้างเครือข่ายร่วมกับเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเครือข่าย และประโยชน์ที่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายจะได้รับจากการเข้าร่วมเครือข่ายให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้ทราบ

สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเพื่อสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้บริหาร บุคลากรของหน่วยงานดังกล่าวและเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย เช่น การเข้าไปให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมเป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นต้น

ชั้นเตรียมการ

ภาพการหาแนวทางความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล
เยาวชนที่จะนำมาเป็นเครือข่าย

ขั้นเตรียมการ

2) จัดตั้งคณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย

เมื่อได้รับการตอบรับในการให้ความร่วมมือจากหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมายแล้ว ขั้นตอนต่อมาควรที่จะต้องมีการจัดตั้งคณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย เพื่อให้การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายมีความชัดเจน และสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตลอดจนอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรมอันดีงามของสังคม

คณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย

ควรประกอบไปด้วยบุคลากรอย่างน้อย 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1) เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจมวลชนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นครู D.A.R.E ประจำโรงเรียน เป็นต้น

2) ผู้ที่ดูแลด้านกิจกรรมของเยาวชนที่จะนำมาสร้างเครือข่าย (ควรคัดเลือกมาจากบุคลากรของหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย) เช่น ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ครูฝ่ายปกครอง เป็นต้น

3) ตัวแทนแกนนำเครือข่ายเยาวชน (ตัวแทนแกนนำเครือข่ายเยาวชนจะเป็นผู้ที่ถูกคัดเลือกหลังจากขั้นตอนการคัดเลือกแกนนำเครือข่าย)

ขั้นเตรียมการ

บทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย

1. วางแผน บริหาร กำกับดูแลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายให้เกิดความต่อเนื่องและอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรมอันดีงามของสังคม และสามารถขยายเครือข่ายไปยังเยาวชนชนกลุ่มต่าง ๆ ได้มากขึ้น
2. ประสานงานกับแกนนำเครือข่ายในการจัดกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นไปยังกิจกรรมในลักษณะที่เป็นการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยของอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ และควรจะต้องเป็นกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมได้
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับแกนนำเครือข่ายเยาวชนและสมาชิกในเครือข่าย
4. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของเครือข่าย เช่น การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมของเครือข่าย เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ที่เป็นคณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย

1. มีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคม มีความเสียสละต่อส่วนรวม
2. มีความรู้พื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์
3. มีภาวะผู้นำ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการ
4. มีนิสัยรักการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้

ขั้นเตรียมการ

3) สร้างสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการรับสมัครเยาวชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่าย

หลังจากการจัดตั้งคณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายแล้ว บุคลากรในคณะทำงานดังกล่าว (ไม่รวมตัวแทนแกนนำเยาวชน) ควรที่จะต้องร่วมกัน ออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรับสมัครเยาวชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่าย

สื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการรับสมัครเยาวชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่าย ควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

การสร้างเครือข่ายเยาวชน เพื่อป้องกันการกระทำผิด และตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์

YOUNG HAPPY

โดยทีมงาน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลนครปฐม

วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2565 เวลา 15.00 น.- 16.00 น. ณ ห้องประชุม ศูนย์การเรียนรู้ศูนย์บัญชาการพิเศษ สถานีตำรวจนครบาลนครปฐม

ลงทะเบียนที่นี่

ติดต่อ สอบถาม

มีความน่าสนใจ สะดุดตาต่อผู้พบเห็น

แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ เช่น ชื่อโครงการ กำหนดการลงพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

แนบ QR Code เพื่อให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายสามารถลงทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายผ่าน Google Form และสามารถติดต่อสอบถามผ่านไลน์ บัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) ที่สร้างขึ้นได้

อยู่ในรูปแบบที่สะดวกต่อการเผยแพร่ให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย เช่น ออกแบบให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์รูปภาพเพื่อความสะดวกในการเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ ที่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายสามารถพบเห็นได้ง่าย เป็นต้น

ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นโดยมีรูปแบบ QR Code สำหรับการลงทะเบียนและติดต่อสอบถาม

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

1) การประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเยาวชนทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

หลังจากขั้นตอนของการเตรียมการสร้างเครือข่ายเยาวชนตามที่ได้กล่าวมาแล้ว กระบวนการถัดมาก็ควรที่จะเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการสร้างเครือข่ายเยาวชนให้แก่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเปิดโอกาสให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายสามารถลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกเครือข่าย โดยการประชาสัมพันธ์นั้น ควรดำเนินการทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

แนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครสมาชิกเครือข่ายในรูปแบบของการลงพื้นที่

ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกำหนดวัน/เวลาในการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์

ควรเลือกช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายรวมตัวกันอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น การประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลาหลังเคารพธงชาติของนักเรียน เป็นต้น แต่ไม่ควรใช้เวลานานเกินไปจนกระทบต่อกิจกรรมหลักของหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครสมาชิกเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์และกลุ่มไลน์ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ที่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายสามารถพบเห็นได้ง่าย

อาจมีการมอบรางวัลเพื่อกระตุ้นให้มีการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ออกไปให้ได้มากที่สุด เช่น การมอบรางวัลให้กับผู้ที่สามารถชักชวนเยาวชนเข้ามาลงทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายได้มากที่สุด เป็นต้น

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

ภาพการประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเยาวชนทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ภาพการประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเยาวชน
ในรูปแบบของการลงพื้นที่

หน้าแรก ประวัติโรงเรียน บุคลากร การรับสมัครนักเรียน ห้องสมุดดิจิทัล ติดต่อโรงเรียน

โรงเรียนสามพรานวิทยา
Sampranwittaya School

โทรศัพท์ : 034-222-888 โทรสาร : 034-326-888
เรียนดี ประพฤติดี กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม

๕: ทัศนศึกษา โรงเรียนสามพรานวิทยา ยินดีต้อนรับทุกท่านด้วยความยินดีค่ะ

ประวัติโรงเรียน
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน
กรรมการบริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารโรงเรียน
เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน
ครูและบุคลากร
ฝ่ายบริหารโรงเรียน

YOUNG HAPPY

ชมรมสมเด็จย่า ปฐมวัย

ดูบน Youtube

ภาพการประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเยาวชน
ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

2) จัดกิจกรรมสำหรับการคัดเลือก “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

แกนนำเครือข่ายเยาวชนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการมีขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่าย เช่น การเผยแพร่สื่อสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับสมาชิกเครือข่ายให้รู้เท่าทันภัยสังคมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการเป็นที่ปรึกษาให้กับสมาชิกเครือข่าย เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการคัดเลือกแกนนำเครือข่ายเยาวชน จึงเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่ควรให้ความสำคัญ

แนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับการคัดเลือก “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเยาวชนกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดวัน/เวลาในการจัดกิจกรรมสำหรับการคัดเลือกแกนนำเครือข่ายเยาวชน (ใช้เวลาในการทำกิจกรรมอย่างน้อย 3 ชั่วโมง)

การจัดกิจกรรมอาจจะเป็นการแบ่งกลุ่มและมอบหมายให้เยาวชนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนสามารถแสดงศักยภาพของตนออกมาได้อย่างเต็มที่และควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อสังเกตพฤติกรรมและทักษะต่าง ๆ ที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้แสดงออกมาแล้วจึงพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเป็น “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นแกนนำเยาวชน ก็ยังคงต้องมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยแกนนำเยาวชนในการสนับสนุนและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายไปยังเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อที่จะขยายเครือข่ายให้กว้างขวางมากขึ้น

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

ภาพการจัดกิจกรรมสำหรับการคัดเลือก “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

ขั้นการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย

บทบาทหน้าที่ของแกนนำเครือข่ายเยาวชน

1. เป็นตัวการสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายและสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้เยาวชนที่เป็นสมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่าย
2. เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างคณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย กับสมาชิกเยาวชนในเครือข่ายในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่าย
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับเยาวชนที่เป็นสมาชิกในเครือข่าย

คุณสมบัติของแกนนำเครือข่ายเยาวชน

1. มีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคม มีความเสียสละต่อส่วนรวม
2. มีความรู้พื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์
3. มีภาวะผู้นำ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการ
4. มีนิสัยรักการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้

ชั้นฝึกอบรมแกนนำ

1) จัดการฝึกอบรมแกนนำเครือข่ายในลักษณะกิจกรรมค่ายฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ในขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนของการนำแกนนำที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามารับการฝึกอบรมในรูปแบบของกิจกรรมค่ายฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้ที่จัดการอบรมควรที่จะเป็นวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนทักษะและองค์ความรู้ในด้านการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและยังสามารถสร้างความคุ้นเคยในการประสานงานระหว่างแกนนำเครือข่ายเยาวชนอีกด้วย

แนวทางการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

จัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม เพื่อให้แกนนำเครือข่ายเยาวชนเกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น

สร้างแนวคิดในทิศทางเดียวกัน เพื่อชี้ให้เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายป้องกันการกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของเยาวชนได้

สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และรูปแบบและผลกระทบของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มของรูปแบบของอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และวิธีการป้องกันตัวไม่ให้กระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ

ถ่ายทอดทักษะความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน เช่น วิธีการสร้างและใช้งานเพจเฟซบุ๊ก วิธีการสร้างและใช้บัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) การตัดต่อวิดีโอเบื้องต้น เป็นต้น

ชั้นฝึกอบรมแกนนำ

ภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม “แกนนำเครือข่ายเยาวชน”

ขั้นฝึกอบรมแกนนำ

2) เปิดโอกาสให้แกนนำเยาวชนเครือข่ายออกแบบสัญลักษณ์ประจำเครือข่ายและสร้างสรรค์สื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชน และสื่อสร้างสรรค์นาร่อง

ในห้วงของการอบรมแกนนำเครือข่ายเยาวชน ผู้จัดการอบรมควรที่จะเปิดโอกาสให้แกนนำเครือข่ายเยาวชนได้ร่วมกันออกแบบสัญลักษณ์ประจำเครือข่ายและสร้างสรรค์สื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมเครือข่ายรวมทั้งสื่อสร้างสรรค์นาร่อง แล้วจึงชักชวนเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่ายควบคู่ไปกับการกระตุ้นให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ภาพสัญลักษณ์ประจำเครือข่ายและสื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางการจัดกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนที่แกนนำเยาวชนของเครือข่ายได้จัดทำขึ้น

หมายเหตุ หน้าปกของเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายควรมีการแนบคิวอาร์โค้ด (QR Code) ของคู่มือฯ บัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) กลุ่มไลน์แบบโอเพ่นแชท (Open chat) รวมถึงคิวอาร์โค้ด (QR code) สำหรับการลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายไว้ที่ดังกล่าวเพื่อเป็นกลยุทธในการเพิ่มช่องทางการรับรู้ให้กับผู้ที่สนใจได้ติดตามความเคลื่อนไหวรวมถึงเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ขั้นฝึกอบรมแกนนำ

คุณลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชน

เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความทันสมัย เป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนในยุคปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่รองรับลักษณะการใช้งานแบบกลุ่มสังคม (Community) เปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจสามารถลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิก รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เป็สมาชิกของเครือข่ายสามารถร่วมทำกิจกรรมของเครือข่ายตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็น สร้างสรรค์เนื้อหา และติดต่อสื่อสารไปยัง คณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย แกนนำเครือข่ายเยาวชน และสมาชิกเครือข่ายเยาวชนได้

สามารถจัดกิจกรรมหรือถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่สร้างขึ้นได้

ควรจะต้องมีช่องทางที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายสามารถสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้

มีช่องทางสำหรับการรับเรื่องปรึกษา ร้องเรียน จากสมาชิกเครือข่าย โดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนของผู้ขอคำปรึกษาหรือผู้ร้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

เมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติคุณลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชนดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวควรที่จะเป็นเพจเฟซบุ๊กและบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม สื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวการณ์ของสังคมในอนาคต ดังนั้น การเลือกรูปแบบของสื่อดังกล่าวควรจะต้องผ่านการระดมความเห็นของแกนนำเครือข่ายเยาวชน

ขั้นฝึกอบรมแกนนำ

สื่อสร้างสรรค์ที่จะนำไปลงในสื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

รูปแบบของสื่อสร้างสรรค์

ควรมีความทันสมัย น่าสนใจ กระชับ เป็นที่นิยมของผู้รับสื่อ

เนื้อหาของสื่อสร้างสรรค์

ควรเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเตือนภัย สร้างแรงบันดาลใจ ถ่ายทอดประสบการณ์ตรง หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมที่กำลังเป็นกระแสในสังคม

ควรเปิดโอกาสให้แกนนำและสมาชิกเครือข่าย เป็นผู้สร้างสรรค์เนื้อหาด้วยตนเอง

ไม่ควรเป็นเนื้อหาที่เป็นทางการและมีความยาวมากเกินไป โดยอาจจัดทำลักษณะของสื่อสั้นทนาการ เช่น เพลงหรือหนังสือสั้นแต่แทรกด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมไม่ให้เยาวชนกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ความยาวไม่ควรเกิน 3 นาที) และหากเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมแสดงบทบาทสมมติในสื่อด้วยเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและการส่งต่อระหว่างกันมากยิ่งขึ้น

คำบรรยายสื่อ (Caption) ควรมีความน่าสนใจ ทันท่อกระแสสังคม หากเป็นหนังสือสั้นควรเริ่มด้วยช่วงที่เป็นจุดสำคัญ (Highlight) ของเรื่องเพื่อสร้างความน่าติดตามและดึงดูดความสนใจ

ควรช่วยกันประชาสัมพันธ์สื่อสร้างสรรค์ที่จัดทำขึ้นในหลายช่องทาง เช่น กลุ่มไลน์ (Line) ดิจิต็อก (Tiktok) เป็นต้น ซึ่งเป็นที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนในปัจจุบันหรือมีสมาชิกที่เป็นเยาวชนเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและควรแนบคิวอาร์โค้ด (QR code) สำหรับการลงทะเบียนสมัครสมาชิกเครือข่ายทุกครั้งที่มีการเผยแพร่สื่อสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้ามาสามารถลงทะเบียนเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่ายในรุ่นต่อไปได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ควรมีการสร้างแฮชแทก (#) ชื่อกิจกรรมและชื่อโครงการในทุกครั้งของการโพสต์สื่อสร้างสรรค์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาของผู้ที่สนใจ

ขั้นฝึกอบรมแกนนำ

หลังจากที่ได้มีการออกแบบสื่อสังคมออนไลน์สำหรับใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชนและสร้างเนื้อหาเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมไม่ให้เยาวชนกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมลงในสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวแล้ว ก็ควรจะต้องกำหนดให้คณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนเข้าเป็นสมาชิกของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายเยาวชนที่สร้างขึ้นด้วย เพื่อประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการกิจกรรมของเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

นอกจากนี้ หลังจากที่ได้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมแกนนำเครือข่ายเยาวชนแล้วควรที่จะต้องมีการมอบรางวัลหรือเกียรติบัตรให้กับแกนนำเยาวชนเครือข่าย เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของเครือข่ายให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) ที่มองว่า บุคคลจะมีความเคารพ ยอมรับ และรู้สึกดีต่อตนเอง เมื่อสามารถใช้ความรู้ความสามารถในการกระทำการสิ่งใดๆ ได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ภาพการมอบเกียรติบัตรให้กับแกนนำเครือข่ายเยาวชนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ
และมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่าย

ชั้นขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย

แนวทางการขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย

1) มอบหมายให้แกนนำเครือข่ายประชาสัมพันธ์หาสมาชิกเครือข่ายเพิ่มเติม

มอบหมายภารกิจให้แกนนำเครือข่ายเยาวชนในการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนหรือในชุมชนของตนเพื่อให้เยาวชนกลุ่มอื่น ๆ ได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลกิจกรรมเครือข่ายที่ได้จัดทำขึ้นควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายเครือข่ายให้กับเยาวชนผู้สนใจสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายได้มากขึ้น

อาจเพิ่มแรงจูงใจให้กับแกนนำเครือข่ายเยาวชนโดยการจัดกิจกรรมชิงรางวัล โดยมีรางวัลให้กับแกนนำที่สามารถเชิญชวนให้เยาวชนคนอื่น ๆ สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกของเครือข่ายได้มากที่สุด เป็นต้น

2) จัดกิจกรรมเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย

กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่สร้างขึ้นอย่างสม่ำเสมอ (อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง)

เนื้อหาของกิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมไม่ให้เยาวชนกระทำความผิดหรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมควบคู่ไปกับการกระตุ้นให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วม เช่น การจัดประกวดหนังสือสั้นหรือแต่งเพลงเพื่อป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อจากการถูกฉ้อโกงออนไลน์ เป็นต้น

แนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่าย

การขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนฯ สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบหลัก ได้แก่

1. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยอาชญากรรมให้กับสมาชิกเครือข่าย

การดำเนินกิจกรรมในส่วนของ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ควรกำหนดให้บุคลากรในคณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารสื่อสังคมออนไลน์ (Administrator) ของเครือข่ายเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการนำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเยาวชนและกำลังเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจของประชาชนในปัจจุบัน ยกตัวอย่าง เช่น การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรูปแบบการหลอกลวงของแก๊งค์คอลเซนเตอร์ การฉ้อโกงออนไลน์ การล่วงละเมิดทางเพศทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งอาจมีการสร้างสื่อดังกล่าวขึ้นเอง หรือนำมาจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือมาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ของเครือข่ายที่ได้จัดทำขึ้น ได้แก่ เฟซเพชบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่าย กลุ่มไลน์แบบโอเพนแชท (Open chat) ตลอดจนบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะนำไปประชาสัมพันธ์ คณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายควรที่จะต้องร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาของสื่อประชาสัมพันธ์ดังกล่าวเสียก่อน

2. การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเครือข่าย

การสร้างสรรค์กิจกรรมเครือข่ายควรที่จะอยู่บนพื้นฐานของการยึดเยาวชนในเครือข่ายเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ ควรเปิดโอกาสให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมเครือข่ายในแต่ละครั้งเพื่อให้เยาวชนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการสร้างตัวตนผ่านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมดังกล่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเครือข่ายได้อย่างเต็มที่ โดยเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและผู้ดูแลด้านกิจกรรมของเยาวชนในคณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ที่เสนอแนะแนวทางและกำกับดูแลให้กิจกรรมของเครือข่ายมีความเหมาะสมและอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรมอันดีงามของสังคมเท่านั้น

แนวทางการจัดกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่าย (ต่อ)

แนวทางการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเครือข่าย

1) คณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายจัดประชุมร่วมกับแกนนำเครือข่ายเยาวชน (อาจเป็นการประชุมออนไลน์ก็ได้) โดยเปิดโอกาสให้แกนนำเครือข่ายเยาวชนร่วมกันกำหนดรูปแบบและวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ ของกิจกรรมที่จะจัดขึ้นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเครือข่าย โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความตระหนักรู้ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมเพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมรวมถึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วย

2) ร่วมกันสร้างสื่อสำหรับการประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ ของเครือข่ายที่ได้จัดทำขึ้นและควรมีการแนบคิวอาร์โค้ด (QR code) สำหรับการลงทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายพร้อมทั้งคิวอาร์โค้ด (QR code) ที่สามารถเชื่อมต่อไปยังเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายได้ นอกจากนี้ยังมีการแนบคิวอาร์โค้ด (QR code) ของกลุ่มไลน์แบบโอเพนแชท (Open chat) และบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) ของเครือข่ายสำหรับใช้ในการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมเครือข่ายและใช้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเครือข่ายได้อีกด้วย

3) หากรูปแบบของกิจกรรมเป็นการส่งผลงานเข้าประกวดควรมีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ที่ประสงค์จะส่งผลงานเข้าประกวดจะต้องลงทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายผ่านคิวอาร์โค้ด (QR code) ที่แนบไว้กับสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มสมาชิกของเครือข่ายให้มากขึ้นและควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เยาวชนเป็นผู้สร้างผลงานด้วยตนเอง

ในส่วนของเกณฑ์ในการตัดสินนั้น ควรมีการกำหนดให้มีการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การใส่แฮชแท็ก (#) และจำนวนยอดการกดถูกใจ (Like) จำนวนยอดการกดแบ่งปัน (Share) ในสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เป็นสื่อกลางการทำกิจกรรมของเครือข่ายเพื่อเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มการรับรู้ให้เครือข่ายเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

4) หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมแล้ว ควรจัดประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมและร่วมกันถอดบทเรียนของกิจกรรมที่ได้จัดทำขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้กับการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่าย เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย

ชื่อกิจกรรม : การประกวดแต่งเพลงเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับแก๊งคอลเซนเตอร์
ภายใต้กิจกรรมที่มีชื่อว่า “Young Happy รู้ทัน แก๊ง Call center”

แนวทางการดำเนินกิจกรรม

- 1) คณะที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายจัดประชุมออนไลน์ร่วมกับแกนนำเครือข่ายเยาวชนเพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบและวางแผนการดำเนินกิจกรรม
- 2) เมื่อแกนนำเยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดให้มีการประกวดแต่งเพลงเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับแก๊งคอลเซนเตอร์ จึงได้ร่วมกันจัดทำโบว์ชัวร์สำหรับการประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าวซึ่งแนบคิวอาร์โค้ด (QR code) สำหรับการลงทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายพร้อมกับคิวอาร์โค้ด (QR code) ที่สามารถเชื่อมต่อไปยังเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่ายได้ นอกจากนี้ยังมีการแนบคิวอาร์โค้ด (QR code) ของกลุ่มไลน์แบบโอเพนแชท (Open chat) และบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) ของเครือข่ายสำหรับใช้ในการสอบถามรายละเอียดของกิจกรรมเครือข่ายเพิ่มเติม

ประกวดแต่งเพลง
- Young Happy -
“รู้ทัน แก๊งค์ Call Center”

ชิงเงินรางวัล
3,000
บาท

รูปแบบ

1. เพลงต้องเป็นภาษาไทย
2. สมาชิกทุกคนต้องลงทะเบียนเป็นสมาชิก
3. แต่งเพลงปิดส่งแก๊งค์ Call Center ไม่เกิน 3 นาที
4. อัปโหลดบน TikTok พร้อมใส่ แฮชแท็ก YoungHappy

เกณฑ์การตัดสิน 100 คะแนน

- ความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหา 20 คะแนน
- ความน่าสนใจของเนื้อเพลง การเล่าเรื่อง 10 คะแนน
- ภาษาได้ # 10 คะแนน
- ยอดกิจกรรม ใน TikTok 30 คะแนน
- ยอดกิจกรรมในเพจ Young happy 30 คะแนน

สมัครสมาชิก

Facebook Open Chat Line Official

SCAN ME

- เปิดรับสมัครงาน 6 ม.ค. 66 เวลา 24.00 น. เป็นต้นไป
- ตัดสินผลงาน 13 ม.ค. 66 เวลา 18.00 น.

ภาพสื่อประชาสัมพันธ์ของกิจกรรมที่มีชื่อว่า “Young Happy รู้ทัน แก๊ง Call center”

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อกลางของเครือข่าย เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย (ต่อ)

แนวทางการดำเนินกิจกรรม (ต่อ)

3. นำไปประชาสัมพันธ์ผ่านเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางของเครือข่าย กลุ่มไลน์แบบโอเพนแชท (Open chat) บัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account) ของเครือข่ายที่ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น

4. กำหนดเงื่อนไขในการเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

4.1 เยาวชนผู้ที่จะส่งผลงานเข้าประกวดได้จะต้องลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกของเครือข่ายเสียก่อนเพื่อเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มจำนวนของสมาชิกเครือข่ายให้มากขึ้น

4.2 กำหนดให้มีการแต่งเพลงเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับแก๊งค์คอลเซนเตอร์ โดยกำหนดให้เพลงที่แต่งขึ้นจะต้องมีความยาวไม่เกิน 3 นาที และจะต้องถูกอัปโหลดลงในบัญชีติ๊กต็อก (Tiktok) ของตนเอง พร้อมกับใส่แฮชแท็ก #Younghappy เพื่อให้ค้นหาได้ง่าย

5. คณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายนำสื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมดมาอัปโหลดลงในเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางการทำกิจกรรมของเครือข่าย โดยเกณฑ์ในการตัดสินจะพิจารณาจาก ความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การใส่แฮชแท็ก และจำนวนยอดการกดถูกใจในบัญชีติ๊กต็อก (Tiktok) ประกอบกับจำนวนยอดการแบ่งปัน (Share) ในเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางการทำกิจกรรมของเครือข่ายเพื่อให้เกิดการขยายเครือข่ายโดยใช้กระบวนการสื่อสังคมออนไลน์

ภาพผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแต่งเพลงแร็ปที่มีชื่อว่า “แก๊งค์คอลเซนเตอร์ !!”

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการสื่อสารสังคมออนไลน์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการขับเคลื่อนกรรมของเครือข่ายที่จะพบว่าคลิปวิดีโอดังกล่าว มีจำนวนการเข้าชม การกดถูกใจ (Like) ในเพจเฟซบุ๊กของเครือข่าย นอกจากนี้คลิปวิดีโอดังกล่าวยังถูกแบ่งปัน (Share) ไปยังเฟซบุ๊กส่วนตัวของผู้ที่เข้ามาชมในเพจเฟซบุ๊กของเครือข่ายที่ได้สร้างขึ้นและยังสามารถถูกกดถูกใจ (Like) และกดแบ่งปัน (Share) คลิปวิดีโอดังกล่าวต่อไปได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เครือข่ายที่สร้างขึ้นสามารถเพิ่มการรับรู้ให้กับเยาวชนคนอื่น ๆ ได้ในวงกว้างและทำให้เกิดการขยายเครือข่ายมากยิ่งขึ้น

ภาพตัวอย่างการถูกเข้าชม กดถูกใจ (Like) และกดแบ่งปัน (Share) จากผลงานของเยาวชนที่นำไปโพสต์ลงในเพจเฟซบุ๊กที่ใช้เป็นสื่อกลางการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายสามารถขยายได้ในวงกว้างมากขึ้น

ชั้นขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย

แนวทางการขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย (ต่อ)

3) ส่งมอบภารกิจของผู้ดูแลเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนในลักษณะ “รุ่นสู่รุ่น”

บุคลากรในคณะทำงานที่ปรึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนจะต้องสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกเครือข่ายที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนต่อไปในอนาคต

นำบุคลากรและสมาชิกเครือข่ายดังกล่าวมาเข้ารับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายตั้งแต่เริ่มเพื่อประโยชน์ในการสานต่อการดำเนินงานของเครือข่ายในกรณีที่ผู้รับผิดชอบดูแลเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนคนเดิมหมดวาระหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ผู้บริหารของหน่วยงานที่ดูแลเยาวชนที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายควรผลักดันกิจกรรมเครือข่ายให้เกิดเป็นนโยบายที่ชัดเจนของหน่วยงานและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยมีบทบาทในการดำเนินงานของเครือข่ายกลับมาเป็นที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานดำเนินกิจกรรมเครือข่ายรุ่นปัจจุบันในลักษณะ “ศิษย์เก่าสัมพันธ์”

ภาพการส่งมอบภารกิจของผู้ดูแลเครือข่ายและแกนนำเครือข่ายเยาวชนในลักษณะ “รุ่นสู่รุ่น”

ขั้นขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย

แนวทางการขยายเครือข่ายเยาวชนและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย (ต่อ)

4) สร้างข้อตกลงความร่วมมือที่เป็นทางการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สร้างความร่วมมือกับสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ตลอดจนสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนที่ได้จัดทำขึ้นและสร้างช่องทางให้เยาวชนที่เป็นแกนนำและสมาชิกเครือข่ายสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ ในอนาคตได้

สร้างข้อตกลงความร่วมมือที่เป็นทางการด้านการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ ในการสร้างเครือข่ายป้องกันการกระทำผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ในกลุ่มเด็กและเยาวชนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในพื้นที่ เช่น บริษัทเอกชน คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร) ในพื้นที่ เพื่อที่จะขอรับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่ายเยาวชน เช่น สถานที่ในการจัดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ เป็นต้น

การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ

ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาวิธีการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย ตาม QR Code ดังต่อไปนี้ แล้วฝึกปฏิบัติด้วยตนเองโดยใช้โทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กที่เตรียมมา

วิธีการสร้างและใช้งานเพจเฟซบุ๊กเบื้องต้น

วิธีการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรม Canva

วิธีการสร้างช่องยูทูป

การสร้างบัญชีไลน์เพื่อธุรกิจ (LINE Official Account)

การสร้างไลน์กลุ่มแบบโอเพนแชท (Open chat)

วิธีการสร้างและใช้ Google Form สำหรับการรับสมัครสมาชิกเครือข่าย

บทสรุป

การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์นั้น มีขั้นตอนในการสร้างเครือข่าย ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนการรับสมัครสมาชิกเครือข่ายและคัดเลือกแกนนำเครือข่าย ขั้นฝึกอบรมแกนนำเครือข่าย จนนำไปสู่การขยายเครือข่ายและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวนั้นควรเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่ายเยาวชนร่วมกับกับแกนนำและสมาชิกเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนต่อไป

คำแนะนำในการใช้คู่มือ

แนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสังคมออนไลน์ในคู่มือฉบับนี้เป็นแนวทางที่ได้จัดทำขึ้นภายใต้โครงการนำร่องในพื้นที่ต้นแบบเท่านั้น ดังนั้น การนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในแต่ละพื้นที่ จึงควรพิจารณาถึงความแตกต่างของสภาพสังคมหรือชุมชนที่เยาวชนกลุ่มเป้าหมายอาศัยอยู่ เช่น ความแตกต่างของวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ความพร้อมในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้รายละเอียดของการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเยาวชนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันออกไป

คำแนะนำสำหรับวิทยากรอบรม

1. มีการเตรียมพร้อมและวางแผนที่ดี ทั้งเนื้อหา ลำดับขั้นตอนการนำเสนอและอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในระหว่างการทำฝึกอบรม สร้างบรรยากาศการอบรมแบบเป็นกันเอง
2. ไม่ควรใช้ข้อความหรือคำพูดที่หยาบคาย พาดพิงถึงบุคคลอื่นโดยไม่จำเป็น ในบทพูดบรรยายหรือเผยแพร่ในเอกสารประกอบการบรรยาย
3. เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือ มีส่วนร่วมในการบรรยาย
4. ไม่ควรฉกฉวยโอกาสในการเป็นวิทยากรเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
5. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีบุคลิกภาพที่ดี วางตัวเหมาะสมแก่การเป็นวิทยากร เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม

คณะผู้จัดทำคู่มือ

□ พันตำรวจโท วิชิต อาซากิจ

หน่วยงานที่สังกัด คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 หมู่ 7
ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
หมายเลขโทรศัพท์ 08 6544 6553
E-mail: V.asakit@rpca.ac.th

□ ร้อยตำรวจเอก นิตินัย เทพเทียน

หน่วยงานที่สังกัด คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 หมู่ 7
ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
หมายเลขโทรศัพท์ 09 8594 7914
E-mail: nitinaitaptien@gmail.com

□ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก มีชัย สีเจริญ

หน่วยงานที่สังกัด คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 หมู่ 7
ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
หมายเลขโทรศัพท์ 08 1420 4657
E-mail: meechai4832@hotmail.com

□ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก สรรค์ชัย โพธิสุวรรณ

หน่วยงานที่สังกัด คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เลขที่ 90 หมู่ 7
ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110
หมายเลขโทรศัพท์ 08 4543 6672
E-mail: sanchai1st@gmail.com